

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

- I. Transmissam ab avis ad se potestatem exercuit Karolus Magnus.
Hadrianus primus probare videtur interventionem Principis in
constituendis Episcopis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Regis & formulas quæ sunt apud Marculfum, id est, Principis arbitrio, cum sacerdotum & procerum consilio. Qua de synodo, post missam relationem à Bonifacio, Francis gratulatur Zacharias epistola ad eos data, quæ habetur libro quinto Capitularium capite primo. At verò in epistola data ad Bonifacium ait actam synodum *mediantibus Carlomanno & Pippino excellentissimis filiis nostris juxta nostrarum syllabarum communitio- nem, peragente nostras vices tua sanctitate.*

IV. Non omisit quoque Pippinus ad eundem Pontificem referre quæ à se de concilio Episcoporum constituta erant in Concilio Suesionensi anno DCCXLIV. ubi profite- tur canone secundo se constituisse Episco- pos *per consilium sacerdotum & optimatum, & super eos Archiepiscopum Abel.* At verò lata- bundus hæc illi & Episcopis Zacharias rescripsit: *Gaudio magno gaudemus in Domino, addiscentes per relationem sublimissimi atque à Deo servati predilecti filij nostri Pippini vestram omnium bonam conversationem, & quod ut in bonis & Deo placitis dispositionibus unanimes & cooperatores estis.* Quamvis ejectus postea fue- rit Abel ab episcopatu Remensi per sum- mam injuriam, teste Hadriano in superiore privilegio.

V. Quare quod Lupus Abbas Ferrariensis epist. LXXI. scripsit de facultate con- cessa Pippino à Zacharia, ut delectos à se laudabilis instituti viros Ecclesiis vacantibus Episcopos præficeret, referri debet ad rati- habitationem Zachariæ, de qua jam locuti sumus, potius quàm ad mandatum aliquid antecedens, cujus nulla memoria extat inter epistolas illius Pontificis ad Gallos & ad Bo- nifacium datas. Hæc sunt Lupi verba: *Nam Pippinus, à quo per maximum Carolum & reli- giosissimum Ludovicum Imperatores duxit Rex noster originem, exposita necessitate hujus regni Zachariæ Romano Papæ, in synodo cui martyr Bonifacius interfuit, ejus accepit consensum, ut acerbitati temporis, industria sibi probatissimo- rum, decedentibus Episcopis, mederetur.* His verbis respexit synodum Liptinensem, cui vice Papæ Bonifacius interfuit: in qua Car- lomannus suo & Pippini fratris nomine, qui Dux erat quoque ac Princeps Franco- rum, constituit Episcopos. Hæc quippe sy- nodus, teste Zacharia, Pippini & Carlo- manni studio acta est. Præterea quod geri incepit in Liptinensi Concilio de consti- tuendis Episcopis, perfecit Pippinus in Sues- sionensi. Quod acceptum quoque fuit Sum- mo Pontifici, qui laudabili Principum ope- ra Episcopos præfici Ecclesiis in commodum fidelium, non autem laicos illorum relictibus frui in religionis ipsius perniciem, ut antea,

perspiciebat. Sanè Bonifacius agnoscebat Principum in hoc electionum negotio aucto- ritatem. Quippe satagens de successore sibi in Ecclesia Moguntina deligendo, cujus rei sibi gratiam fieri à Zacharia petebat, addit hoc fieri tamen non posse *si Princeps contrarius fuerit* in epistola ad Zachariam data anno septingentesimo quadagesimo primo.

VI. Quam deinde formam secutus fue- rit Pippinus in regnum evehctus, inquirere su- perfluum videretur. nec enim à semel assumpta auctoritate recessit. Quod insinuat in Con- cilio Vernensi anno DCCXLV. canone secundo, ubi ait se constituisse Episcopos qui vicem Metropolitanorum agerent.

CAPVT XII.

Synopsis.

I. Transmissam ab avis ad se potestatem exer- cuit Carolus Magnus. Hadrianus primus probare videtur interventionem Principis in constituendis Episco- pis.

II. Carolus Magnus non renuntiavit huic juri, ta- mesi antiquos canones observari jussisset. Nihil interim turbatum excusatum est ob electiones Episcoporum.

III. Suspicari posset aliquis eum neglexisse jura electionum, auctoritate synodi Romana fulsum. Hanc synodum falsam esse scripsit Baronius. Primus om- nium Sigebertus mentionem illius fecit.

IV. Referuntur duo præcipua argumenta quibus nititur Baronius ad convincendam falsitatem hujus Concilij.

V. Tertium argumentum à Baronio allatum, parvi momenti est; eique nullo negotio responderi potest.

VI. Refellitur quartum illius argumentum.

VII. Fallitur Baronius, cum existimat vocem In- vestiturae nondum fuisse repertam ævo Caroli; magni.

VIII. Sextum argumentum robustum est. Pe- titur autem ex Romani Pontificis electione.

IX. Falsitas ejusdem synodi tribus aliis argumen- tis probatur, quæ sunt magni momenti.

X. Attamen licet de falsitate hujus synodi constet, impostor dici non potest Sigebertus. Laudare enim hujus rei auctorem potest Leonem octavum sedis apo- stolice invasorem. Sed hanc auctoritatem falsi quoque arguere nititur Baronius, irrito conatu.

XI. Sigebertus epocham sive temporis signifi- cationem addidit de suo, itémque numerum Episco- porum & Abbatum.

I. **T**RANSMISSAM ab avis ad se po- testatem exercuit Carolus magnus. Invasas enim à laïcis possessiones episcopa- tus Remensis, sede illa per aliquot annos va- cante, restitui curavit Tilpino, quem illi Ec- clesie præfecerat, & ab Hadriano Pallium il- li concedi postulaverat, ut patet ex Privile- gio superius laudato; in quo Papa probare quoque videtur Principis interventionem in constituendis Episcopis. Quippe idem Ha-

Wile Notae Balu- zii ad Epist. 81. Lupi Ferrar. & in appendice eam- dem Notarum.

drianus dat in mandatis duobus Episcopis ut discutiunt Lulli Moguntini, quæ facta jam fuerat de consensu Pippini Regis, ordinationem, *adjunctis sibi Missis gloriosi ac spiritalis filij nostri Caroli Francorum Regis.*

II. Neque verò Carolus illi potestati renuntiavit, quandiu superstes fuit, liberam electionem Clericis & civibus relinquendo juxta canones hac de re editos; quorum nullam facit mentionem in solenni illo Capitulari Aquisgranensi, quod conditum fuit anno septingentesimo octuagesimo nono, & relatam est postea in librum primum Capitularium. Illa quidem constitutione renovat omnes canones qui disciplinam episcopalis status respiciunt, adductis canonum verbis Nicæni, Antiocheni, Sardicenis, & Chalcedonensis Conciliorum. Sed canones qui de ordinationibus Episcoporum decernunt omnino omittit. In Conciliis autem quæ per Gallias ad restitutam disciplinam acta sunt anno DCCCXIII. ex ejus admonitione, ne vestigium quidem ullum extat querelæ pro restituendis aut conservandis electionibus. quod tamen negotium in singulis ferè anterioribus synodis summa cura discutiebatur.

III. Suspiciari poterit aliquis Carolum auctoritate synodi Romanæ, cujus meminit Gratianus, fultum, electionum jura neglexisse. Sed cum synodi illius veritas ab illustrissimo Cardinale Baronio vocetur in dubium, necesse est ut nostram hac de re sententiam proferamus. Certum quidem est primum qui ejusce synodi meminerit fuisse Sigebertum Gemblacensem in Chronico ad annum DCCCLXIII. ex quo transcripsit Gratianus dist. LXIII. Docet itaque auctor ille Carolum ex obsidione Papiæ Romam contendisse, & Paschæ festo ibidem peracto, rediisse in castra, Papiamque cepisse, statim verò secundum iter Romam instituisse; ubi Hadrianus primus Papa cum synodo universali CLIII. Episcoporum & Abbatum Carolo *dedit jus eligendi Pontificem & ordinandi apostolicam sedem, dignitatem quoque Patriatus. Insuper Archiepiscopos & Episcopos per singulas provincias ab eo investituram accipere definivit. Et ut nisi à Rege laudetur & investiat Episcopus, à nemine consecratur. Omnesque huic decreto rebelles anathematizavit; & nisi resipiscerent, bona eorum publicari.* In Chronico Sigeberti legitur *principatus*, nullo sensu. Sed in variis MSS. & apud Gratianum è Sigeberto legitur, *Patriatus.*

IV. Commentitium istud Concilium à Sigeberto confictum ut Henrici Imperatoris partes, cui favebat, hac auctoritate munit adversus Paschalem secundum, con-

Tom. II.

queritur atrocibus verbis Baronius. Imposituram autem ex eo probat, quòd hujus synodicalium silentium sit apud Eginhardum & ceteros coævos annalium scriptores. Deinde quòd secundum istud post Papiam captam institutum à Carolo iter confinxerit Sigebertus contra apertum testimonium Eginhardi, qui quater tantum Romam advenisse Carolum testatur. Primus ejus adventus fuit hoc anno septingentesimo septuagesimo quarto, secundus anno septingentesimo octuagesimo, tertius anno septingentesimo octuagesimo sexto, quartus anno octingentesimo. Concidit ergo quintus ille excogitatus à Sigeberto. Duo isthæc argumenta vim non exiguam habent, quæ planè carent tertium & quartum.

V. Tertio contendit impossibile fuisse ut Concilium celebraretur, ob temporis angustias quæ intercedebant inter deditio- nem Ticini & properatum reditum in Gallias ad reprimendos Saxones; intra quod intervallum non poterant evocari Romam CLIII. Episcopi è locis longè distitis. Sed responderi potest numerum illum conflatum fuisse ex Episcopis & Abbatibus qui frequentes fuerunt Romæ unà cum Carolo è Gallia & Italia; à quibus subscripta fuit donatio luculenta provinciarum quam Romana Ecclesiæ contulit Carolus, teste Anastasio in vita Hadriani. Si vera esset investiturarum concessio, tunc fieri potuisset ad rependum ingens illud à Carolo collatum sedi apostolicæ beneficium. Si novam synodum ponamus cum Sigeberto, poterant facilè convenire iidem illi Episcopi qui primum adventum Caroli honestaverant. Nec enim statim ab urbe capta Italiam deseruit Carolus; qui novum regnum legibus & præsiidiis firmavit, missis interea copiis adversus Saxones.

VI. Quartum argumentum ceteris præstare videtur, scilicet confirmatum fuisse jus electionum à Carolo, nec meminisse ulius privilegij ab Hadriano in contrarium indulti cui derogaretur. Sed corrui omnino. Etenim electionum episcopaliū libertas, quæ constituitur libro primo Capitularium, quæ citat, non pertinet ad Carolum, sed ad Ludovicum ejus filium, qui constitutionis est auctor, ut postea ostendemus.

VII. Addit quintum argumentum, petitum à nomine *Investiture.* quam vocem illa tempestate contendit fuisse incognitam. Attamen, ut notat Lindenbrochius in Glosfario ad leges antiquas, *vox illa etiam temporibus Caroli magni usitata erat. Vt mirum sit, inquit, virum multæ & variæ lectionis id negare ausum.* Loquitur de Baronio. Sed ad episco-

E e e ij

Vide Notas Baluzij ad Concilia Galliarum Narbon. pag. 11.